

รายงานการศึกษาค้นคว้า
ความเป็นไปได้ ทำวิทยุออนไลน์ ด้วยระบบ Podcast
งานมอบหมาย งานพัฒนาตนเอง Work From Home

โดย

นายอดิศักดิ์ กิจแสวง

ตำแหน่ง นักวิชาการโสตทัศนศึกษา ระดับชำนาญการ
ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ครั้งที่1 งานมอบหมาย พัฒนาตนเอง Work From Home

1. ศึกษาความเป็นไปได้ ทำวิทยุออนไลน์ ด้วยระบบ Podcast

Podcast มาจากคำว่า iPod + Broadcasting = Podcast Podcast คือ รายการเผยแพร่เสียงผ่านทาง Platform ออนไลน์ มีผู้ดำเนินรายการออกมาเล่าเรื่องต่างๆ หรืออาจเป็นการให้สัมภาษณ์ ให้อารมณ์คล้ายกับการฟังวิทยุ เพียงแค่มีอินเทอร์เน็ต ก็สามารถเข้าถึง Podcast ได้ สามารถฟังผ่านทางสตรีมมิ่งต่างๆ ทั้ง Youtube, Spotify, Apple Music, Sound Cloud เป็นต้น

คนไทยส่วนใหญ่มักหันหน้าเข้าหาความบันเทิง เพื่อความผ่อนคลาย ไม่ว่าจะเป็นอย่างที่กำลังเดินทางอยู่กับการคมนาคมอันแน่นขนัด หรือจะเป็นการใช้เวลารว่าง นอนเล่น หรือทำกิจกรรมอื่นๆ เปิดสื่อบันเทิง ไม่ว่าจะเป็นการฟังเพลง การท่อง Youtube การดูโทรทัศน์ หรือการฟัง Podcast ซึ่งสื่อที่สร้างความบันเทิงนั้นมีมากมายหลากหลายรูปแบบ ทั้งให้ความบันเทิง หรืออาจให้ความบันเทิงแต่แอบแฝงด้วยความรู้ก็เป็นไปได้

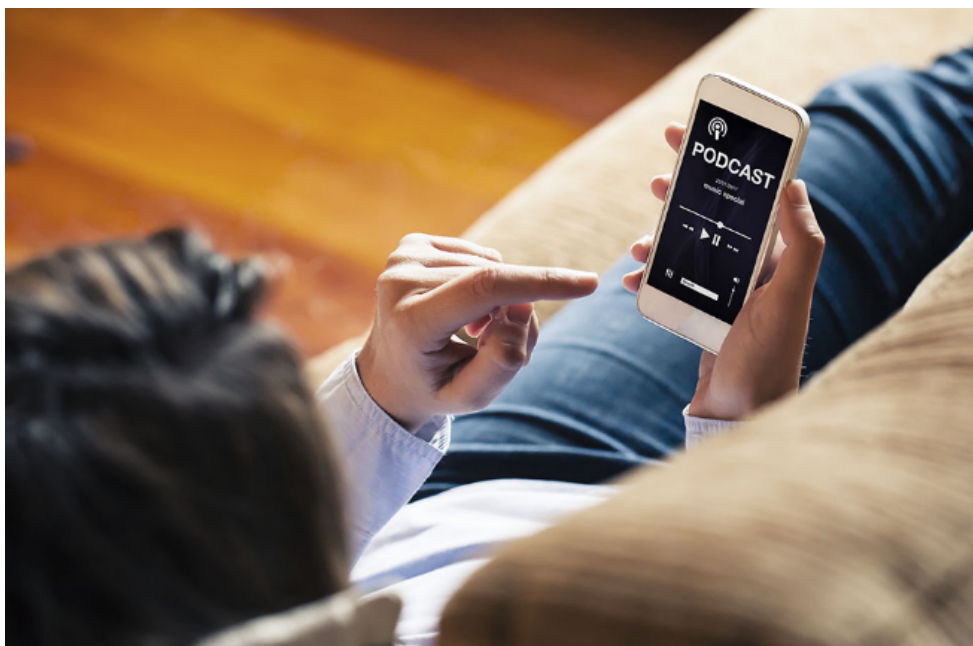
Podcast คืออะไร

Podcast คือ รายการเผยแพร่เสียงผ่านทาง Platform ออนไลน์โดยมีผู้ดำเนินรายการออกมาเล่าเรื่องต่างๆ หรืออาจเป็นการให้สัมภาษณ์ ให้อารมณ์คล้ายกับว่าเรากำลังฟังรายการวิทยุ ใช้เวลาในการฟังไม่นาน เป็นคอนเทนต์ที่กระชับตรงประเด็น ซึ่งตอบโจทย์คนในยุคสมัยนี้ที่มีพฤติกรรมการใช้ชีวิตแบบเร่งรีบ

มีการสำรวจพฤติกรรมกรฟัง Podcast ออกมาว่าคนมักฟังเวลาอยู่บ้าน ทำกับข้าว ออกกำลังกาย ขณะทำงาน แต่ส่วนใหญ่ก็ฟังขณะเดินทาง ซึ่งมี Podcast ที่น่าสนใจมากมายในปัจจุบันที่ฟังแล้วสร้างความบันเทิง ฟังแล้วให้ข้อคิดฟังแล้วให้กำลังใจในการใช้ชีวิตที่มากขึ้น

Podcast ดีกว่าการฟังวิทยุอย่างไร

จากพฤติกรรมการฟังในปี 2019 พบว่า 49 เปอร์เซ็นต์ของผู้ฟัง Podcast ทั้งหมดเปิดฟังขณะอยู่ในบ้าน อีก 22 เปอร์เซ็นต์เปิดฟังขณะอยู่ในรถจะเห็นได้ว่าการคมนาคมของบ้านเรานั้นติดขัดและทำให้ใช้เวลานานกว่าปกติ ดังนั้น การเปิดวิทยุหรือเปิดเพลงฟังในขณะการเดินทางอาจเป็นการสร้างความบันเทิงได้เหมือนกัน แต่ Podcast ได้ทั้งความบันเทิงและสอดแทรกสาระความรู้

Podcast มีอะไรให้ฟังบ้าง

Podcast นั้นมีให้เลือกฟังหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นตลกขำขัน, รายการผี, กูรูชี้แนะแนวทางต่างๆ, ให้ข้อคิดสร้างแรงบันดาลใจ, Life Coach, Ted Talk, ละครวิทยุ, สัมภาษณ์บุคคลสำคัญ, ไม่เว้นแม้แต่นวนิยาย แท้จริงแล้วการเปิดฟัง Podcast เปรียบเสมือนการเปิดอ่านหนังสือ โดยที่เราไม่ต้องจับกระดาษเป็นแผ่นๆ อีกทั้งยังสามารถทำกิจกรรมอื่นควบคู่กันได้

ฟัง Podcast ได้จากที่ไหนบ้าง

สามารถฟัง Podcast ได้หลากหลายช่องทาง หากฟังผ่านทางคอมพิวเตอร์ สามารถฟังได้จาก Streaming ทั่วไปผ่านอินเทอร์เน็ตบนเว็บไซต์ที่ให้บริการ (ส่วนใหญ่เป็นของต่างประเทศ) ตัวอย่างเช่นเว็บไซต์ Podbay แต่ชาวไทยไม่ต้องกังวลใจไปเพราะ Youtube ก็ให้บริการ Podcast ด้วยเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ผู้ที่ใช้บริการผ่านโทรศัพท์มือถือยังสามารถฟัง Podcast ได้อย่างสะดวกสบายผ่านแอปพลิเคชัน

บนมือถือ ทั้งระบบ ios และ Android แอปพลิเคชันสำหรับระบบ ios – Spotify, Apple Podcast, Sound Cloud, Pods, Deezer, Podbean, TuneIn, Overcast เป็นต้น แอปพลิเคชันสำหรับระบบ Android – Spotify, Podcast Go, Thailand Podcast, Google Podcasts, Podcasts Republic, DoublePod Podcasts for android, Stitcher, Castbox เป็นต้น

วิธีสร้าง Podcast ด้วยตัวเอง

1. ว่าอยากเล่าเรื่องอะไร

เรื่องที่เราอยากเล่า มีข้อมูลเยอะๆ เล่าได้ไม่มีเบื่อ เขียนลิสต์หัวข้อออกมาให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เอาให้ได้ 20-30 หัวข้อ หรือมากกว่านั้น จะได้มีไคต์ไลน์ นำทางไปเรื่อยๆ ในช่วงที่คิดอะไรไม่ออก อย่างเช่น ให้ความรู้แนวสุขภาพร่างกาย เช่น นอนไม่หลับ แก้กังไถ ทานอาหารต่อต้านหวัด ทานอาหารอย่างไรช่วยลดพุง ให้คำแนะนำเรื่องสุขภาพจิต เช่น มีอาการซึมเศร้า ดูแลตัวเองยังไงดี วิตกกังวล จนไม่รู้จะใช้ชีวิตยังไง

มีอากรท้อแท้ในชีวิต สอนภาษาอังกฤษและอีกมากมาย
สามารถหาตัวอย่างได้จากการแวะเข้าไปดูพอดแคสต์ที่มีใน Apple Podcast, Spotify

2. ทำเนื้อเรื่องของ EP นั้นที่จะเล่า

ทำเป็นสคริปต์ แล้วอ่านให้ฟังเลยจะได้ลื่นๆ ไม่ต้องนั่งคิด สำหรับคนที่ชอบเล่า ก็ทำหัวข้อคร่าวๆ ของเรื่องที่จะเล่าไว้ก็ได้ จะได้ไม่ออกทะเลไปมาก แล้วก็อย่าลืมมีสรุปช่วงท้ายด้วยนะ คนฟังจะได้ตามทันและเข้าใจว่าเรากำลังสื่อสารเรื่องอะไร

ทำแผนงานไว้ด้วย เช่น สองอาทิตย์ครั้ง จะปล่อยคลิปอาทิตย์ละครั้ง หรือ 2 คลิปต่ออาทิตย์ หรือจะทำทุกวัน ช่วงแรกสำคัญสุด ทำเตรียมไว้เลย 4 อีพี สำหรับ 1 เดือน ไม่มากไม่น้อยเกินไปนะ ลองดู ทำเมื่อวันที่ไม่ยากทำเอาไว้เลย

ถ้าคิดไม่ออกว่าจะเล่าเรื่องอะไรดี แต่อยากเล่า แนะนำให้หยิบหนังสือที่เราชอบ 1 เล่ม มาอ่านให้ฟัง แบ่งออกเป็นตอนๆ คัดมาสัก 4 ตอน เอาไว้ลงสำหรับ 1 เดือน เราสามารถตั้งคลิปเป็น Private ให้เราฟังคนเดียวก็ได้ เข้าใจว่าช่วงแรกจะเขินๆ หน่อย กลัวเสียงไม่น่าฟัง กลัวเล่าเรื่องได้ไม่ดี ก็ใช้วิธีนี้แหละซ่อมไปก่อนเดี๋ยวดีเอง จะได้ช่วยเพิ่มความกล้าและความมั่นใจให้เราก่อนเอาจริงด้วยนะ

อย่าลืมทำ Intro 1 ตอนเพื่อแนะนำตัว แนะนำแซแนลที่เราเป็นใคร เรากำลังทำเรื่องอะไร และทำไมถึงอยากทำเรื่องนี้ ให้ผู้ฟังใหม่ๆ ที่เพิ่งแวะเข้ามาได้ฟัง และได้เข้าใจในสิ่งที่เราอยากบอกมากขึ้น

3. อุปกรณ์ที่ต้องมี

โทรศัพท์มือถือ เอาไว้อัดเสียง ไมค์ แนะนำของ Saramonic ตัวเล็ก พกพาสะดวก ต่อเข้ากับมือถือได้ ราคาประมาณ 1,000 บาท คอมพิวเตอร์เอาไว้ตัดต่อคลิปเสียง หรือจะใช้แอปที่มีบนมือถือช่วยตัดก็ได้ ช่วงแรกเราไม่จำเป็นต้องลงทุนกับอุปกรณ์เยอะ เอาเท่าที่ทำได้ใกล้ๆ ตัวไปก่อน พอเก่งแล้ว มีคนตามฟังเยอะขึ้นค่อยทำให้มันแอดวานซ์ขึ้นก็ได้

4. อัดเสียงในห้องเงียบๆ

หลังจากที่มีสคริปต์แล้ว เราก็ต้องมานั่งอัดเสียงในห้องที่เงียบที่สุดในบ้านเรา อาจจะเลือกอัดเสียงในช่วงกลางดึก หรือเช้าตรู่ก็ได้ เพราะมันเงียบกว่าตอนกลางวัน ซึ่งตัวโปรแกรมที่แนะนำให้ใช้ จะเป็นโปรแกรม Voice Memo, Adobe Audition ที่อยู่บนโทรศัพท์มือถือ หรือใช้จะเป็น App Anchor เป็นแอปที่เค้าสร้างมาเพื่อ Podcaster โดยเฉพาะ

คำแนะนำ

- ช่วงแรกของเนื้อหา ให้เราแนะนำแซแนลหรือแนะนำตัว พอดตอนจบก็ฝากผลงานให้ตามต่อ หรือฝาก Call to action ให้คนฟังเราติดตามต่อในอีพีถัดๆ ไป เหมือนรำลือเพื่อนเล็กน้อยก่อนจากกัน จะช่วยให้ช่องของเราฟังมากขึ้น

- ยิ่งเราอัดเสียงในช่วงที่ไม่มีเสียงรบกวนได้มากเท่าไร ก็จะช่วยลดงานตัดต่อของเราลงเท่านั้น งานเสร็จก็เร็วขึ้นด้วย

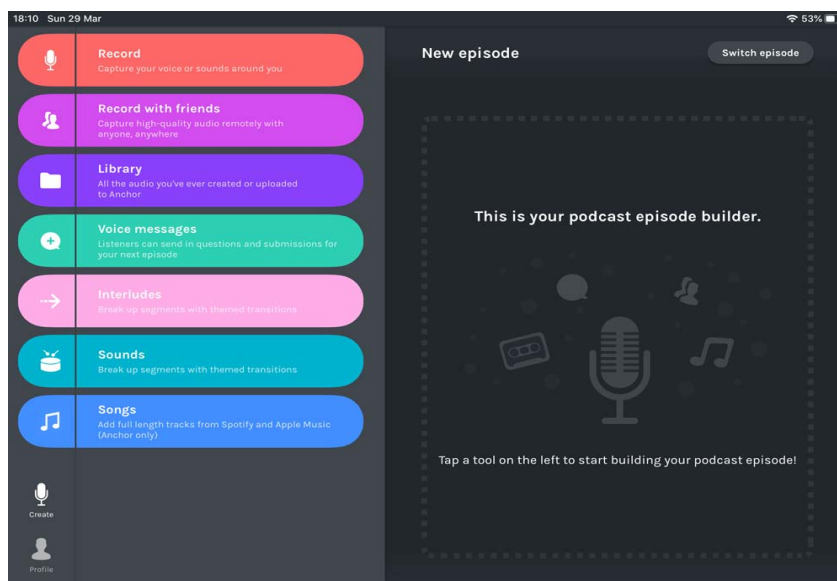

5.ตัดต่อคลิป

ใช้ App Anchor ตัวเดิมในการตัดต่อ ใส่ซาวด์สนุกๆ หรือจะอัดเสียงพร้อมเพื่อนก็ได้ เก่ไปอีก เราใช้อีกตัวในการตัดคลิปก็คือ imovie เพราะถนัดกับโปรแกรมนี้ Anchor จะใช้สำหรับอัดเสียง และอัปคลิปเพื่อปล่อยไปตามช่องทางต่างๆ

ตอนตัดต่อเสียงให้เราใส่ซาวด์เพลงที่เข้ากับแชแนลของเราด้วยนะ สัก 5-10 วิ เราสามารถเลือกเสียงจาก Anchor มาใส่ หรือจะ import เสียงที่เราชอบมาใส่ก็ได้ เราสามารถหาข้อมูลสโตร์งานพอดแคสต์จากการฟังช่องที่เราสนใจ หรือมีความชื่นชอบเป็นพิเศษแล้วเอามาปรับใช้กับชื่อเราบ้างก็ดีเหมือนกัน

จะเห็นว่า Anchor มีฟังก์ชันให้เลือกใช้งานหลากหลายเลย ครบมากสำหรับคนเริ่มต้นทำพอดแคสต์

จะเห็นว่า Anchor มีฟังก์ชันให้เลือกใช้งานหลากหลาย ครบมากสำหรับคนเริ่มต้นทำพอดแคสต์ สามารถเรียนรู้เพิ่มเติมได้ที่ลิงค์ด้านล่าง

- การทำ podcast ด้วยมือถือ
- ทำ Podcast ห้ามพลาดคลิปนี้ (สอนใช้แอป Anchor)

- อยากทำพอดแคสต์(Podcast) ต้องใช้อะไรบ้าง มือใหม่
- อยากเป็น YouTuber Podcaster Content Creator
- วิธีนำ Podcast ลงใน SOUNDCLOUD และ PODBEAN | วิธีสร้างและทำPODCAST
- พอดแคสต์ คืออะไร และความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ พอดแคสต์ | วิธีสร้างและทำ PODCAST (พอดแคสต์)

ในการศึกษาด้วยตนเองได้ทดลองทำสถานีวิทยุออนไลน์ด้วยระบบ Podcast ด้วย

โปรแกรม SoundCloud

<https://soundcloud.com/adisak-kitsawaeng>

โปรแกรม Anchor

<https://anchor.fm/adisak-kitsawaeng>

สามารถฟังได้ที่

Google Podcasts

<https://www.google.com/podcasts?feed=aHR0cHM6Ly9hbmNob3luZm0vYy81NzI3OWI3Yy9wb2RjYXN0L3Jzcw==>

Pocket Casts

<https://pca.st/sn2rd7g1>

Radiopubli

<https://radiopublic.com/ubu-oar-6B17zQ>

Spotify

<https://open.spotify.com/show/5VsuejkbClpQI9C47DlYT>

เอกสารอ้างอิงประกอบการศึกษาค้นคว้า

การทำ Podcast ด้วยมือถือ โดย สุชาติ พรหมมี How to make Podcast on smart phone with app Anchor <https://www.youtube.com/watch?v=FKJK1itUpTY>

อยากทำพอดแคสต์ (Podcast) ต้องใช้อะไรบ้าง มือใหม่ โดย Max Limsukhawat <https://www.youtube.com/watch?v=oHmTWA8EPJQ>

อยากเป็น YouTuber Podcaster Content Creator โดย Max Limsukhawat https://www.youtube.com/watch?v=CVqwa_9wtEE

วิธีนำ Podcast ลงใน SOUNDCLOUD และ PODBEA วิธีสร้างและทำPODCAST โดย วรภัทพร รชตนามวงษ์ WARATTAPOB <https://www.youtube.com/watch?v=aYvQAUk2xTA&t=746s>

ครั้งที่ 2 งานมอบหมาย พัฒนาการเอง Work From Home ระหว่าง วันที่ 1-16 พฤษภาคม 2564

การเผยแพร่เสียงผ่านเว็บไซต์ Soundcloud (Podcast)

การสร้างเสียงเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ Soundcloud (Podcast)

สามารถใช้งานได้ฟรีและจ่ายเงินเป็นรายเดือน ส่วนที่ใช้ฟรี สามารถใช้งานฟรี แต่มีข้อกำหนดว่า สามารถอัปโหลดไฟล์ไม่เกิน 3 ชั่วโมง การจัดเก็บและดาวน์โหลดแบบ สูญเสียคุณภาพไฟล์, เก็บสถิติพื้นฐาน, การควบคุมการฝังพื้นฐาน ส่วนจ่ายเงินเป็นรายเดือน ประมาณ 400 บาท/เดือน การจัดเก็บและดาวน์โหลดไม่มีจำกัดทั้งเวลาและประเภทไฟล์ และแบบ ไม่สูญเสียคุณภาพไฟล์, เก็บสถิติแบบเต็มที่มี การควบคุมแบบเต็มรูปแบบ สามารถนำไฟล์อื่นมาแทนที่ไฟล์เดิมได้ และสามารถทำงานอื่นๆ อีกมากมาย

ลิงค์ที่ประกอบการศึกษา

<https://www.youtube.com/watch?v=aYvQAUK2xTA&t=314s>

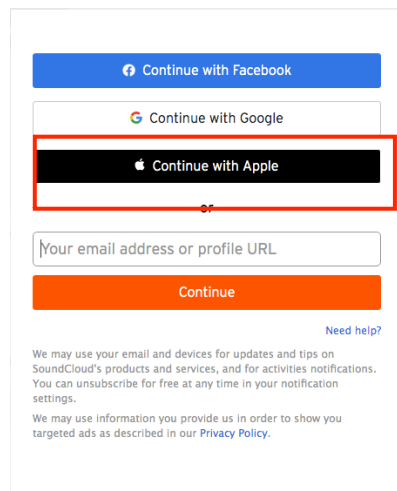
<https://www.youtube.com/watch?v=g6a6EuTXgjo&t=241s>

ขั้นตอนการสร้าง Soundcloud (Podcast) ของตนเอง

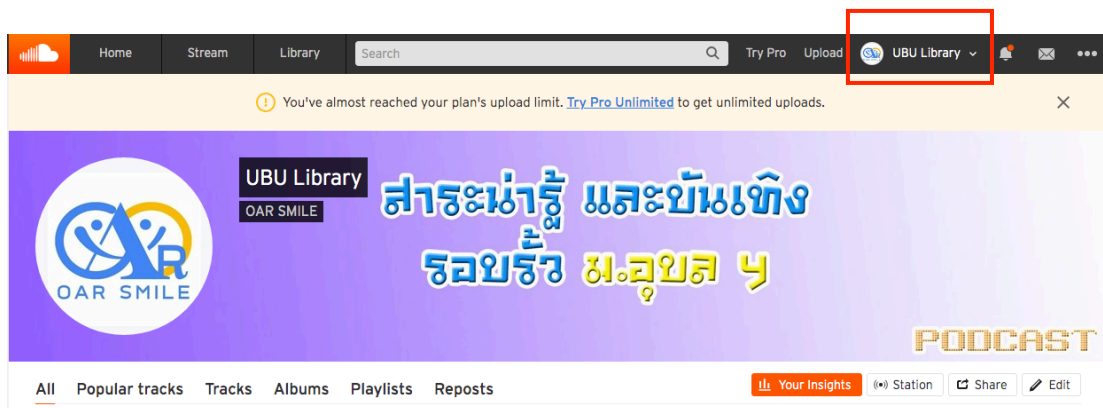
1. เข้า **Sign in** เพื่อสร้างสถานวิทยุของตนเอง เพื่อจะกระจายไป podcast อื่นต่อไป หรือ Soundcloud สามารถเผยแพร่ก็ได้

2. ให้สมัครเข้าบัญชี Google

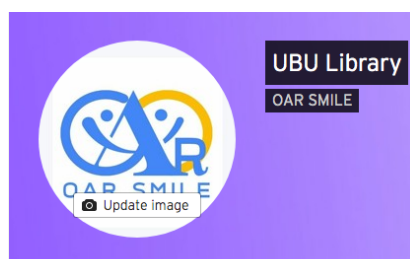
3. สร้าง Soundcloud (Podcast) เรียบร้อย

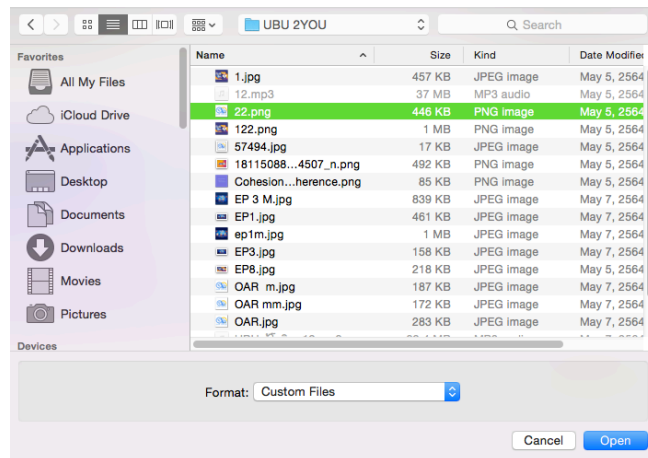
4. สร้าง Logo ให้ Podcast

กดคลิกปุ่มเม้าส์ ที่ Logo Update image มีให้เลือก Replace image , Delete image

ให้เลือก Replace image

5. เลือกไฟล์ภาพ Logo ที่เราสร้างขึ้น ขนาดภาพ 1400x1400 Pixels ประเภทไฟล์ Jpg , png กดปุ่ม Open

6. สร้างพื้นหลังหัว Podcast

กดคลิกปุ่มเมาส์ ที่ Update image มีให้เลือก Replace image , Delete image

ให้เลือก Replace image

7. แก้ไขโปรไฟล์

Display Library ตั้งชื่อ สถานีวิทย์ แบบ Podcast

First name

Last name

Update Image

8. นำไฟล์เสียงเข้า Soundcloud

เมื่อเราสร้าง Podcast เรียบร้อยแล้ว จากให้เรานำไฟล์เสียงที่ทำการตัดต่อ ปรับแต่ง เรียบร้อยแล้ว นำเข้ามาใน Soundcloud ให้คลิกที่ ปุ่ม Upload more

ให้คลิก or choose files to upload

Drag and drop your tracks & albums here

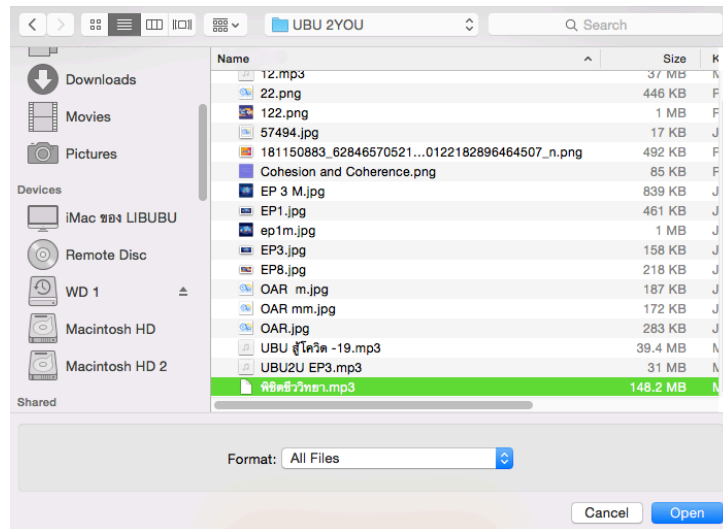
or choose files to upload

Make a playlist when multiple files are selected

Privacy: Public Private

Provide FLAC, WAV, ALAC, or AIFF for highest audio quality. [Learn more about lossless HD.](#)

สถานที่อยู่ไฟล์ ให้เลือกไฟล์ที่ต้องการ > Open

8. เมื่อไฟล์ที่เลือกนำเข้ามาให้กรอกข้อมูล

- ชื่อเรื่อง (Title)
- ประเภทไฟล์เสียง (Genre)
- รายละเอียดของไฟล์เสียง

(Description)

- Upload image เฉพาะเรื่องนี้ๆ
- Save

จากนั้นโปรแกรมอัปโหลดไฟล์และข้อมูล

รายละเอียดที่กรอกข้อมูลที่เราทำขึ้น

ก็เป็นเสร็จเรียบร้อย

หมายเหตุ

เป็นโปรแกรมที่ใช้บนเว็บไซต์

ซึ่งใช้ฟรี สามารถอัปโหลดไฟล์ไม่เกิน

3 ชั่วโมง

หน้าเว็บไซต์ เผยแพร่เสียง ระบบ Podcast (UBU Library) OAR SMILE

URL <https://soundcloud.com/adisak-kitsawaeng>

เอกสารนี้ได้ศึกษาค้นคว้ามาจากแหล่งที่มา

วิธีนำ Podcast ลงใน SOUNDCLOUD และ PODBEAN | วิธีสร้างและทำ PODCAST EP4 โดย วรัทภพ รัตนามวงษ์ WARATTAPOB <https://www.youtube.com/watch?v=aYvQAUK2xTA&t=314s>

Podcast ทำง่ายๆ ตอน 4 เผยแพร่เสียงผ่านเว็บ Podbean โดยเสกสรร ปั้น Youtube

<https://www.youtube.com/watch?v=g6a6EuTXgjo&t=241s>

นายอดิศักดิ์ กิจแสวง

ตำแหน่ง นักวิชาการโสตทัศนศึกษา ระดับชำนาญการ